

Wrocław, dnia 15 marca 2018 r.

Jarosław Dominiak
Prezes Zarządu

Pani
dr hab. Teresa Czerwińska
Minister Finansów
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

Pismo znak: znak: FN6.700.8.2017

Szanowna Pani Minister,

w nawiązaniu do pisma z dnia 15 lutego 2018 r., nr FN6.700.8.2017, z prośbą o zgłoszenie ewentualnych uwag do projektu ustawy o pracowniczych planach kapitałowych, Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych, uznając za społecznie potrzebne wprowadzenie powszechnego modelu długoterminowego oszczędzania w ramach III filaru systemu ubezpieczeń społecznych, pragnie przedstawić następujące uwagi do przygotowanego przez Ministerstwo Finansów projektu ustawy.

I. Wiek uprawniający do wypłaty środków

Zgodnie z art. 3 ust. 1 projektu ustawy o pracowniczych planach kapitałowych (dalej „PPK”), PPK jest tworzony w celu systematycznego gromadzenia oszczędności przez uczestnika z przeznaczeniem na wypłatę po osiągnięciu przez niego 60 roku życia. Mając na uwadze, że już obecnie średnia długość życia w Polsce w przypadku kobiet wynosi ponad 81 lat, a mężczyźni – ponad 73 lata, a przede wszystkim mając na uwadze, iż z dużą dozą prawdopodobieństwa w dającej się przewidzieć przyszłości będzie się ona systematycznie wydłużała, Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych postuluje, aby środki zgromadzone przez uczestnika w PPK mogły być wypłacone nie wcześniej jak po osiągnięciu przez niego 65 roku życia. Wydłużenie wieku do 65 lat poza modyfikacją art. 3 ust. 1 projektu ustawy o PPK wymagałoby również wprowadzenia zmian do art. 87 ust. 1 i 2 ustawy o PPK.

II. Forma oświadczenia woli w sprawach PPK

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o PPK „W sprawach dotyczących PPK uczestnik składa oświadczenia woli na trwałym nośniku lub na piśmie bezpośrednio wybranej instytucji finansowej lub za pośrednictwem podmiotu zatrudniającego, z zastrzeżeniem art. 39”. Należy zwrócić uwagę, iż sformułowanie na trwałym nośniku jest nieprecyzyjne i nie wskazuje jednoznacznie w jakiej formie mogą być składane oświadczenia woli uczestnika w sprawach dotyczących PPK. Zarówno bowiem oświadczenie woli w formie dokumentowej jak i elektronicznej może zostać utrwalone na trwałym nośniku. Zważywszy, że zgodnie z treścią art. 78¹ § 1 k.c. „Do zachowania elektronicznej formy czynności prawnej wystarcza

złożenie oświadczenia woli w postaci elektronicznej i opatrzenie go kwalifikowanym podpisem elektronicznym”, w ocenie opiniującego zasadnym jest doprecyzowanie art. 4 ust. 1 ustawy o PPK poprzez jednoznaczne wskazanie, iż „W sprawach dotyczących PPK uczestnik składa oświadczenie woli w formie dokumentowej na trwałym nośniku lub w formie pisemnej bezpośrednio w wybranej instytucji finansowej lub za pośrednictwem podmiotu zatrudniającego, z zastrzeżeniem art. 39”. Forma dokumentowa nie jest bowiem tożsama z formą elektroniczną. Jej definicję zawiera art. 77² k.c., który stanowi, że „Do zachowania dokumentowej formy czynności prawnej wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci dokumentu, w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie”. Jak z kolei stanowi art. 77³ k.c. „Dokumentem jest nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią”.

III. Umowa o zarządzanie PPK

Art. 7 ust. 1 w zw. z ust. 3 projektu ustawy o PPK wprowadza zasadę, że umowa o zarządzanie PPK zawierana jest w imieniu uczestnika przez podmiot zatrudniający po zasięgnięciu opinii zakładowej organizacji związkowej lub innej reprezentacji osób zatrudnionych. W ocenie Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych wybór instytucji finansowej zarządzającej PPK powinien należeć wyłącznie do osób zatrudnionych w danym podmiocie zatrudniającym. Brak akceptacji ze strony pracowników wyboru instytucji finansowej dokonanego przez pracodawcę może nieść ze sobą wiele negatywnych konsekwencji, jak przede wszystkim rezygnację z przystąpienia do PPK. W konsekwencji może to przyczynić się ograniczenia aprobaty dla tej formy oszczędzania. Z powyższych względów Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych postuluje by podmiot zatrudniający miał obowiązek zawrzeć umowę o zarządzanie PPK z instytucją finansową wybraną przez osoby u niego zatrudnione większością głosów w głosowaniu tajnym, przy czym w głosowaniu brałyby udział wyłącznie osoby zamierzające przystąpić do PPK. Dlatego też opiniujący proponuje by art. 7 ust. 3 otrzymał następujące brzmienie „Podmiot zatrudniający zawiera umowę o zarządzanie PPK z instytucją finansową wybraną przez osoby zatrudnione w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów, przy czym w głosowaniu mogą wziąć udział wyłącznie pracownicy którzy złożyli deklarację o zamiarze przystąpienia do PPK”.

W art. 7 ust. 2 projektu ustawy jest z kolei mowa, że „Umowa o zarządzanie PPK jest zawierana z instytucją finansową w formie pisemnej lub w formie elektronicznej pozwalającej na utwalenie jej treści na trwałym nośniku”. Mając na uwadze, że złożenie oświadczenia woli w formie elektronicznej jest z mocy prawa traktowane za równoważne ze złożeniem oświadczenia woli w formie pisemnej (vide art. 78¹ § 2 k.c.), w ocenie opiniującego za zbędne z punktu widzenia zasad techniki prawodawczej należy uznać wprowadzenie w art. 7 ust. 2 projektu ustawy o PPK rozróżnienia, iż umowa o zarządzanie PPK może zostać zawarta w formie pisemnej lub elektronicznej.

IV. Rozporządzenie środkami w PPK na wypadek śmierci. Podział środków w przypadku śmierci uczestnika

Jak stanowi art. 21 ust. 1 projektu ustawy o PPK „Uczestnik może wskazać imiennie jedną lub więcej osób fizycznych, na rzecz których ma nastąpić, po jego śmierci, wypłata środków niewykorzystanych zgodnie z przepisami rozdziału 13”. Jednocześnie jednak usytuowany w rozdziale 13 ustawy art. 78 ust. 1 stanowi, że „Środki zgromadzone w PPK zmarłego uczestnika, które nie zostaną przekazane zgodnie z art. 77, przekazywane są osobom wskazanym przez zmarłego, zgodnie z art. 21, a w przypadku ich braku wchodzi w skład spadku”. Artykuł 78 ustawy o PPK stanowi tym samym, że w pierwszej kolejności środki zgromadzone w PPK zmarłego uczestnika dzielone są w sposób określony w art. 77, a dopiero ta część środków, która nie zostanie podzielona w powyższy sposób

będzie mogła zostać rozdysponowana zgodnie z imiennym wskazaniem osoby uprawnionej do ich otrzymania złożonym na w trybie art. 21 ustawy o PPK. W tym stanie rzeczy w ocenie opiniującego zasadnym jest doprecyzowanie charakteru prawnego dyspozycji, o której mowa w art. 21 ust. 1 projektu ustawy o PPK oraz wypłaty środków na podstawie art. 77 tejże ustawy. Z treści art. 78 wynika, że dopiero w przypadku braku osób wskazanych na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o PPK środki zgromadzone w PPK zmarłego uczestnika wchodzi w skład spadku.

Jeżeli intencją ustawodawcy było stworzenie mechanizmu wypłaty środków zgromadzonych w PPK zmarłego uczestnika analogicznego do dyspozycji wkładem na wypadek śmierci posiadacza rachunku bankowego (uregulowanej w art. 56 ustawy prawo bankowe), w opinii Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych należy, na wzór regulacji prawa bankowego, dodać ustęp jednoznacznie przesądzający, iż kwota wypłacona zgodnie z art. 21 ust. 1 nie wchodzi do spadku po uczestniku PPK.

Analogicznie należałoby dodać przepis stanowiący, że kwota wypłacona na podstawie art. 77 ust. 1 na rzecz małżonka zmarłego uczestnika PPK nie wchodzi w skład spadku po uczestniku PPK.

Podsumowując powyższe opiniujący wnosi o dodanie w ustawie o PPK przepisu – na wzór art. 56 ust. 5 ustawy prawo bankowe – w brzmieniu „Kwota otrzymana na podstawie art. 77 ust. 1 lub art. 21 ust. 1 nie wchodzi w skład spadku po uczestniku PPK”.

V. Składka dodatkowa

Zgodnie z przygotowany projektem ustawy o PPK (art. 25 ust. 3) „Składka dodatkowa, o której mowa w ust. 2, może być różnicowana wyłącznie ze względu na długość okresu zatrudnienia w podmiocie zatrudniającym. Przepis art. 16 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio”. Mając na uwadze, że składka dodatkowa opłacana jest przez podmiot zatrudniający, w ocenie Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych zasadnym jest dopuszczenie większej elastyczności w różnicowaniu składki dodatkowej opłacanej osobom zatrudnionym, w szczególności zasadnym jest umożliwienie pracodawcy wykorzystywania składki dodatkowej jako instrumentu służącego do zatrzymania najcenniejszych pracowników, bądź do przyciągnięcia nowych. Obecnie coraz powszechniejsze są dodatkowe korzyści otrzymywane przez pracowników od pracodawcy jak np. prywatna opieka medyczna, czy tzw. karnety „multisport”. Możliwość zaoferowania pracownikowi wyższej składki dodatkowej może również być instrumentem pozwalającym danemu pracodawcy wygrać z konkurencją walkę o pracownika.

VI. Dopłata roczna

Art. 33 ust. 1 projektu ustawy o PPK stanowi, że „Dopłata roczna finansowana jest z Funduszu Pracy”. Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych jest przeciwne by składka ta była finansowana z Funduszu Pracy. Jest to bowiem fundusz celowy, którego środki mają służyć wspieraniu bezrobotnych i ich aktywizacji zawodowej, w szczególności poprzez zasiłki dla bezrobotnych, prace interwencyjne, roboty publiczne, szkolenia i przekwalifikowywanie bezrobotnych, rozwój poradnictwa zawodowego. Ponadto należy podnieść, że środki gromadzone w Funduszu Pracy pochodzą ze składek obowiązkowo płaconych przez pracodawców, co de facto oznacza, że pracodawcy sfinansują nie tylko składkę podstawową, ale również dopłatę roczną, która zgodnie z założeniami do projektu ustawy miała stanowić zachętę finansową ze strony Państwa do oszczędzania w ramach PPK, a nie ze strony pracodawców.

VII. Koszty zarządzania PPK

Oceniając metody ustalania wynagrodzenia instytucji finansowych za zarządzanie Pracowniczymi Planami Kapitałowymi zawarte w art. 42 ustawy o PPK Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych pragnie zwrócić uwagę, że proponowane regulacje prawne mogą promować u zarządzających PPK nakierowanie na krótkoterminowe wzrosty cen papierów wartościowych. Mimo, że performance fee stanowi stosunkowo powszechną praktykę wynagradzania na rynku funduszy inwestycyjnych, to warto zwrócić uwagę, że posiada nie do końca jest dostosowane do sytuacji uczestników PPK. Wynika to w głównej mierze z faktu, że uczestnik funduszu niezadowolony z jego działań ma dużą swobodą w zmianie funduszu. Uczestnik PPK jest związany z daną firmą inwestycyjną dopóki nie zmieni pracodawcy na posiadającego zawartą umowę z inną instytucją o zarządzanie PPK. Nawet w przypadku skrajnego niezadowolenia uczestnik PPK nie ma możliwości zmiany instytucji finansowej, z którą jego pracodawca zawarł umowę. Jak zaś wynika z art. 42 ustawy o PPK performance fee ma być obliczana na podstawie różnicowej stopy zwrotu, czyli różnicy pomiędzy stopą zwrotu funduszu a stopą zwrotu benchmarku. Problemem na który opiniujący pragnie zwrócić uwagę, jest jednak to, że ten benchmark ma być wybierany przez instytucję finansową (stanowi o tym ust. 11), a więc nie można wykluczyć ryzyka, że dany fundusz specjalnie dobierze sobie taki benchmark, który będzie łatwy do pobicia, a niekoniecznie będzie zgodny z faktyczną alokacją funduszu (tak jak np. wiele funduszy inwestycyjnych na polskim rynku jako modelowy benchmark podaje indeks cenowy wig20, podczas gdy inwestują na szerokim rynku i dostają dywidendy ze swoich inwestycji).

Choć zamysł stosowania performance fee jest teoretycznie taki, żeby inwestor i fundusz mieli wspólny interes w osiągniętych wynikach - fundusz, zarabia więcej wtedy, kiedy inwestor zarabia więcej. Co do zasady funduszowi powinno więc zależeć na wypracowaniu dobrego wyniku. W praktyce jednak funduszowi może zależeć na krótkoterminowym performance fee. Powód takiego podejścia może być wiele. Mogą one wynikać z zasadniczych wątpliwości, czy PPK przetrwają kolejne 10-20 lat, ale także takich prozaicznych okoliczności jak to, czy obecny zarząd/analitik za kolejne 10-20 lat dalej będzie w tym funduszu pracował. Może to skutkować podejściem, że nie ma większego sensu się przejmować długoterminowym wynikiem.

VIII. Portal PPK

W odniesieniu do regulacji dotyczących Portalu PPK, opiniujący zwraca uwagę na niepełną redakcję art. 47 ust. 2 ustawy. Przepis ten stanowi, że „Portal PPK jest prowadzony przez spółkę zależną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1577) od PFR, zwaną dalej „operatorem portalu”. Brak jest jednak jakiegokolwiek informacji w ustawie w stosunku do jakiego podmiotu spółką zależną ma być podmiot prowadzący Portal PPK. Z uzasadnienia do projektu ustawy można wnioskować, że ma to być spółka zależna od PFR, niemniej jednak zasadne jest uzupełnienie redakcji przepisu. Warte przy tym jest rozważenia, czy Portal PPK nie powinien być prowadzony przez Komisję Nadzoru Finansowego lub inny centralny organ administracji państwowej, w szczególności mając na uwadze cele jakim ma on służyć oraz przyznane operatorowi portalu w art. 48 ust. 1 ustawy o PPK uprawnienie do decydowania o dopuszczeniu TFI do udziału w Portalu.

W art. 52 ust. 4 przewidziano, że opłata wstępna wnoszona przez instytucję finansową na rzecz operatora portalu za dopuszczenie do udziału w portalu PPK nie może być wyższa niż 1 000 000 zł w odniesieniu do jednej instytucji finansowej a opłata roczna – niż 0,1% aktywów zgromadzonych w PPK zarządzanych przez instytucje finansowe dopuszczone do udziału w portalu PPK, których

wartość ustalana jest na ostatni dzień wyceny w poprzednim roku kalendarzowym. W ocenie Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych górna granica opłat określona została zbyt wysoko, należy bowiem mieć na uwadze, że jest to koszt, który w mniej lub bardziej bezpośredni sposób będzie pokrywany ze środków uczestników zgromadzonych w PPK.

IX. Ochrona danych osobowych

Art. 62 ust. 1 ustawy o PPK stanowi, że „PFR albo przedsiębiorca, o którym mowa w art. 61 ust. 1, są administratorami danych w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922 oraz z 2018 r. poz. 138) w zakresie danych, do których dostęp uzyskano na podstawie art. 8 i art. 67-69”. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że w chwili gdy opiniowany projekt ustawy stanie się aktem prawa powszechnie obowiązującego, wejdą już w życie przepisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych). Jeżeli więc w chwili wejścia w życie ustawy o PPK nie będą już obowiązywały przepisy ustawy o ochronie danych osobowych lecz przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych zasadnym jest już na obecnym etapie dostosowanie treści art. 62 ust. 1 do przyszłego stanu prawnego.

X. Podział środków w przypadku rozwodu lub unieważnienia małżeństwa

Zgodnie z art. 72 ust. 1 ustawy o PPK „Jeżeli małżeństwo uczestnika uległo rozwiązaniu przez rozwód lub zostało unieważnione, środki zgromadzone w PPK, przypadające byłemu współmałżonkowi w wyniku podziału majątku wspólnego małżonków, są przekazywane w formie wypłaty transferowej na rachunek w PPK byłego współmałżonka”. Nadto jak stanowi ust. 2 „W przypadku gdy były współmałżonek uczestnika nie jest stroną umowy o prowadzenie PPK, środki zgromadzone w PPK, przypadające mu w wyniku podziału majątku wspólnego małżonków podlegają zwrotowi w formie pieniężnej. Zwrot następuje w terminie 3 miesięcy od dnia przedstawienia dowodu, że środki zgromadzone na rachunku uczestnika PPK przypadły byłemu współmałżonkowi”.

W związku z powyższym opiniujący pragnie zwrócić uwagę, że zgodnie z proponowaną regulacją, spora część środków zgromadzonych przez uczestnika w PPK, a przypadających na jego byłego współmałżonka przypadnie na rzecz Skarbu Państwa w przypadku rozwodu. Zgodnie bowiem z art. 75 ust. 1 ustawy o PPK „Przed dokonaniem zwrotu, o którym mowa w art. 72 ust. 2 wybrana instytucja finansowa przekazuje ze środków uczestnika:

- 1) na rachunek bankowy wskazany przez ZUS kwotę odpowiadającą 30% połowy składek finansowanych przez podmiot zatrudniający;
- 2) na rachunek bankowy wskazany przez ministra właściwego do spraw pracy, kwotę odpowiadającą połowie sumy składki powitalnej i dopłat rocznych”.

Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych pragnie podkreślić, że brak jest jakiegokolwiek uzasadnienia, by w przypadku podziału środków zgromadzonych w PPK w jakiegokolwiek części następował ich zwrot na rzecz Skarbu Państwa. Powody dla których jeden z małżonków gromadzi oszczędności w PPK a drugi nie mogą być bardzo różne. Bez trudu można wyobrazić sobie sytuację, w której jeden z małżonków nie pracuje, gdyż zajmuje się wychowaniem małych dzieci, zaś drugi ponosi ciężar utrzymania rodziny. Dopóki uczestnik PPK pozostaje w związku małżeński niejako naturalne jest, że środki gromadzone w PPK stanowią będą zabezpieczenie emerytalne nie tylko samego uczestnika ale również jego współmałżonka. W związku z powyższym niezrozumiałym jest dlaczego w przypadku

rozvodu znaczna część środków zgromadzonych w PPK miałaby wrócić do Skarbu Państwa a nie zostać transferowana do drugiego współmałżonka. Zmiana sytuacji osobistej na skutek rozvodu powoduje, że drugi małżonek będzie musiał samodzielnie oszczędzać na emeryturę, dlatego tym bardziej środki dotychczas wypracowane w trakcie trwania małżeństwa powinny w całości zostać przetransferowane na jego PPK.

W przeciwnym razie art. 75 ustawy o PPK będzie wprowadzał swoisty rodzaj „kary finansowej za rozwód” nakładanej na oboje rozwodzących się małżonków. Uczestnik PPK mimo, że straci istotną część środków zgromadzonych w PPK, tj jedynie ich część faktycznie trafi do jego współmałżonka i tym samym zmniejszy zobowiązanie uczestnika PPK z tytułu podziału majątku wspólnego. Z kolei współmałżonek jak już zostało podniesione również poniesie stratę na skutek rozvodu, gdyż otrzyma mniejszą część środków o opłaty na rzecz Skarbu Państwa, w sytuacji, gdy szczególnie będzie potrzebował kapitału na osobiste oszczędzania na emeryturę.

XI. Zaspokajanie alimentów z środków zgromadzonych w PPK

Z kolei art. 85 opiniowanego projektu ustawy stanowi, że „Środki zgromadzone w PPK nie podlegają egzekucji sądowej i administracyjnej. Ograniczenia te nie mają zastosowania do egzekucji mającej na celu zaspokojenie roszczeń alimentacyjnych”. Innymi słowy alimenty będzie można egzekwować ze środków zgromadzonych w PPK. Mając na uwadze, że celem ustawy o PPK jest stworzenie powszechnego prywatnego modelu oszczędzania na emeryturę, Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych postuluje by możliwość prowadzenia egzekucji roszczeń alimentacyjnych ze środków zgromadzonych w PPK, była dopuszczalna, dopiero wówczas, gdy egzekucja z wynagrodzenia za pracę, z rachunków bankowych, innych wierzytelności oraz innych praw majątkowych nie pozwala w pełni na zaspokojenie alimentów. Celem powyższego przepisu jest ograniczenie sytuacji, w których egzekucja komornicza będzie w pierwszej kolejności prowadzona ze środków zgromadzonych w PPK, gdyż będzie to dla kancelarii komorniczej najłatwiejsza forma ściągnięcia należności i uzyskania wynagrodzenia za przeprowadzone postępowanie egzekucyjne.

XII. Pokrycie wkładu własnego ze środków w PPK

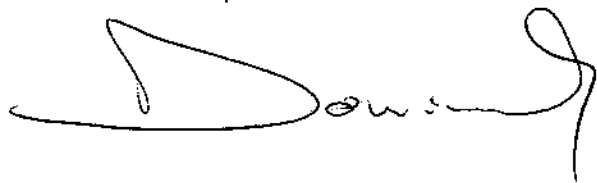
W art. 88 projektu ustawy o PPK przewidziana została możliwość dokonania przez uczestnika jednorazowej wypłaty do 100% wartości środków zgromadzonych w PPK w celu pokrycia wkładu własnego w związku z zaciągnięciem przez uczestnika kredytu udzielonego na sfinansowanie inwestycji mieszkaniowej. Dopuszczenie możliwości wypłaty całości środków zgromadzonych w PPK budzi zastrzeżenia ze strony Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych. Celem gromadzenia przez uczestnika środków w PPK zamiast oszczędzania na emeryturę może stać się zbieranie środków na wkład własny na sfinansowanie zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych. Proponowana regulacja powoduje, że Pracownicze Programy Kapitałowe zamiast formą długoterminowego oszczędzania na emeryturę mogą stać się de facto książeczką mieszkaniową. Co prawda ustawa przewiduje, że uczestnik PPK będzie miał obowiązek zwrotu wypłaconych środków w terminie od 5 do 15 lat od dnia wypłaty środków, jednocześnie jednak stanowi, że „Jeżeli uczestnik nie zwróci wypłaconych w ten sposób środków, zobowiązany będzie do zapłaty podatku od dochodów kapitałowych w zakresie, w jakim uczestnik nie dokonał zwrotu wypłaconych środków w pełnej wysokości i w terminie wynikającym z umowy zawartej na podstawie tego przepisu”. Ustawodawca dopuszcza więc sytuację, że pożyczone z PPK środki do nich nie wrócą. W związku z powyższym Stowarzyszenie Inwestorów

Indywidualnych postuluje, by wypłata środków na pokrycie wkładu własnego nie mogła obejmować składki powitalnej oraz dopłat rocznych.

XIII. Wypłata transferowa

Finalnie Stowarzyszenie Inwestorów Indywidualnych pragnie zwrócić uwagę na brak ustawowych wytycznych dotyczących ponoszenia kosztów wypłaty transferowej. Zagadnienie to jest szczególnie istotne, gdyż do wypłaty transferowej środków zgromadzonych w PPK będzie dochodzić każdorazowo przy zmianie przez uczestnika pracodawcy. Zgodnie z art. 10 projektu ustawy warunki, terminy i sposób dokonania wypłaty transferowej określa umowa o zarządzanie PPK. Nadto zgodnie z art. 20 również umowa o prowadzenie PPK określa warunki, terminy i sposób dokonania wypłaty transferowej. W ocenie opiniującego zasadnym jest wprowadzenie ustawowego mechanizmu określania wysokości opłaty za dokonanie wypłaty transferowej. Analogicznie w przypadku konwersji (vide art. 10 i 20 ustawy o PPK). W przypadku, gdy koszty wypłaty transferowej będą na zbyt wysokim poziomie mogą one negatywnie odbić się na stanie środków gromadzonych przez uczestnika w PPK.

2 porażaniem

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Dowson' or similar, written in a cursive style.

